

**Convenția privind accesul la informație, justiție
și participarea publicului la adoptarea deciziilor
în domeniul mediului**

din 25.06.1998

* * *

Statele Parti la prezenta Conventie,
in concordanta cu principiul 1 al Declaratiei de la Stockholm
privind problemele mediului,

precum si in concordanta cu principiul 10 al Declaratiei de la Rio
de Janeiro cu privire la mediu si dezvoltare,

in concordanta, in continuare, cu rezolutia Asambleei Generale
nr.37/7 din 28 octombrie 1982 privind Carta Mondiala a Naturii si
nr.45/94 din 14 decembrie 1990 privind necesitatea asigurarii calitatii
mediului in interesele bunastarii oamenilor,

in concordanta cu Carta Europeana pentru mediu si ocrotirea
sanatatii, adoptata la prima Conferinta Europeana "Mediul inconjurator
si sanatatea" a Organizatiei Mondiale a Sanatatii din Frankfurt an Main,
Germania, din 8 decembrie, 1989,

confirmind necesitatea de a proteja si conserva mediul ambiant, de a
ameliora calitatea acestuia, de a asigura o dezvoltare durabila si
sigura din punct de vedere ecologic,

recunoscind ca protectia adecvata a mediului e necesara in scopul
asigurarii bunastarii omului si al realizarii drepturilor lui de baza,
inclusiv a dreptului la viata,

recunoscind, de asemenea, ca fiecare om are dreptul de a vietui
intr-un mediu prielnic sanatatii si bunastarii lui si este obligat, atit
individual cit si in colaborare cu ceilalti, sa intreprinda actiuni de
ameliorare a calitatii mediului intru binele actualei si viitoarelor
generatii,

considerind, ca scop asigurarea posibilitatii de a-si revendica
acest drept si a indeplini aceasta obligatiune, cetatenii trebuie sa
beneficieze de accesul la informatie, de dreptul de a participa la
procesul adoptarii deciziilor, precum si cel de a actiona in judecata in
problemele privind mediul si recunoscind, in legatura cu aceasta, ca
cetatenii ar putea avea nevoie de ajutor pentru a-si realiza aceste
drepturi,

recunoscind, ca problemele referitoare la mediu, perfectionarea
accesului la informatie si participarea publicului la procesul adoptarii
deciziilor asigura o mai buna calitate a acestor decizii si a procesului
realizarii lor, contribuie la imbunatatirea informarii publicului
privind problemele ecologice, acorda publicului posibilitatea de a-si
exprima ingrijorarea si permite organelor statale sa tina cont, in modul
cuvinit, de aceste interese,

aspirind, in acest mod, sa contribuie la informarea publicului si la
transparenta in luarea deciziilor, asigurind astfel o mai mare sustinere
de catre public a deciziilor in domeniul mediului ambiant,

recunoscind necesitatea transparentei in toate ramurile gestionarii
statale, si propunind organelor legislative sa realizeze principiile
prezentei Conventii in activitatea acestora,

recunoscind, de asemenea, ca cetatenii trebuie sa fie informati
despre procedurile participarii la procesul de adoptare a deciziilor
referitoare la mediu, sa aiba acces liber la ele, sa stie cum sa se
foloseasca de acestea,

recunoscind, in continuare, rolul important pe care il pot juca, in

ocrotirea mediului, anumiti cetateni, organizatiile neguvernamentale si sectorul privat,

considerind drept optionala contributia la instruirea ecologica in scopurile unei mai profunde intelegeri a proceselor legate de mediu si de dezvoltarea durabila, precum si stimularea informarii publicului privind deciziile referitoare la mediu si Dezvoltarea Durabila, precum si a participarii ei la procesul adoptarii acestor decizii,

remarcind, in legatura cu aceasta, rolul important al mijloacelor mass-media, inclusiv electronice sau de alta natura posibile sa apara in viitor,

recunoscind ca la luarea deciziilor la nivel guvernamental este foarte important sa se tina cont de toate conceptiile ecologice si, prin urmare, ca organele de stat trebuie sa dispuna de informatii exacte, complexe si cele mai recente,

recunoscind, ca organele de stat detin informatia ecologica in interesul publicului,

considerind, ca mecanismele judiciare eficiente trebuie sa fie accesibile pentru public, inclusiv pentru organizatii, in scopul asigurarii ocrotirii intereselor legitime ale acestora si aplicarii legii,

remarcind importanta furnizarii informatiei necesare a consumatorilor despre produse, pentru a le asigura acestora posibilitatea unei alegeri fundamentate si tinind cont de interesele ocrotirii naturii,

recunoscind nelinistea publicului in legatura cu eliminarea premeditata in mediul inconjurator a organismelor modificate genetic si necesitatea largirii informarii si participarii mai largi a publicului in procesul de luare a deciziilor in aceasta problema,

fiind convinsi, ca realizarea prezentei Conventii va contribui la consolidarea democratiei in regiunea Comisiei Economice Europene (C.E.E.) a Organizatiei Natiunilor Unite,

recunoscind rolul pe care, in acest domeniu, il joaca C.E.E. si in concordanta cu principiile de care se conduce C.E.E. pentru a asigura accesul publicului la informatia ecologica si la procesul de luare a deciziilor in domeniul ocrotirii mediului, principii aprobate in Declaratia ministrilor la cea de-a treia Conferinta a ministrilor "Mediul pentru Europa" din 25 octombrie 1995 la Sofia, Bulgaria,

luind in considerare prevederile respective ale Conventiei privind evaluarea impactului asupra mediului in context transfrontalier, adoptata la Espoo, Finlanda, la 25 februarie 1991, ale Conventiei privind efectele avariilor industriale transfrontaliere, si ale Conventiei privind protectia si utilizarea cursurilor de apa transfrontaliere, si a lacurilor internationale adoptate la Helsinki la 17 martie 1992, precum si ale altor conventii regionale ,

recunoscind ca adoptarea prezentei Conventii va contribui la consolidarea in continuare a procesului "Mediul pentru Europa" si la completarea totalurilor Conferintei a IV-a a ministrilor tinute la Aarhus, Danemarca, in iunie 1998,

am convenit asupra celor ce urmeaza:

Articolul 1

Obiectivele

Pentru a contribui la protectia drepturilor fiecarei persoane din generatia actuala si cea viitoare de a trai intr-un mediu inconjurator prielnic sanatatii si bunastarii sale, fiecare Parte garanteaza accesul publicului la informatie, dreptul acestuia de a participa la procesul adoptarii deciziilor si cel de a apela la justitie in problemele referitoare la mediu conform prevederilor prezentei Conventii.

Articolul 2

Definitii

In scopul prezentei Conventii:

1. "Parte" inseamna, daca in text nu se prevede altfel, Partea Contractanta a prezentei Conventii;

2. "Autoritate de Stat" semnifica:

a. administratia la nivel national, regional si alt nivel;

b. persoane juridice si fizice cu functii administrative de stat prevazute de legislatia nationala, aceste functii incluzind obligatiuni concrete, activitati sau servicii care se refera la mediul ambiant;

c. orice alte persoane fizice sau juridice care executa functii sau obligatiuni de stat sau presteaza populatiei servicii, ce tin de problemele mediului inconjurator si se efectueaza sub controlul autoritatii sau persoanei indicate in alineatele a) sau b) de mai sus;

d. institutiile oricarei organizatii de integrare economica regionala specificata in articolul 17 care constituie o Parte a prezentei Conventii.

Aceasta definitie nu include organele sau institutiile care activeaza cu titlu legislativ sau judiciar.

3. "Informatie ecologica" inseamna orice informatie scrisa, audiovizuala, electronica sau in oricare alta forma materiala privind:

a. starea elementelor mediului, cum sint: aerul si atmosfera, apa, solul, pamintul, landsaftul si obiectele naturii, diversitatea biologica si componentele ei, inclusiv organismele genetic modificate, precum si interactiunea dintre aceste elemente;

b. factorii cum sint: substantele, energia, zgomotul si radiatia, precum si actiunile sau masurile, inclusiv cele administrative, acordurile privind mediul ambiant, politica, legislatia, planurile si programele, care influenteaza sau sunt capabile de a influenta elementele mediului indicate in subalineatul a) precum si analiza cheltuielilor, a rezultatelor, alta analiza economica si ipoteze aplicate la adoptarea deciziilor in probleme de mediu;

c. starea sanatatii si a securitatii oamenilor, conditiile lor de viata, starea obiectelor de menire culturala, a cladirilor si constructiilor in masura, in care asupra lor influenteaza ori poate influenta starea elementelor de mediu sau, prin intermediul acestor elemente, factorii, actiunile ori masurile enuntate in subalineatul b) de mai sus

4. "Public" inseamna una sau mai multe persoane fizice sau juridice, care corespund legislatiei nationale sau practicii asocierii, organizarii ori gruparii lor.

5. "Public cointeresat" inseamna publicul, care este implicat ori poate fi implicat in procesul luarii de decizii in problemele referitoare la mediu sau care este cointeresata in acest proces; in sensul acestei definitii organizatiile neguvernamentale, care contribuie la protectia mediului si corespund oricaror cerinte, prevazute de legislatia nationala, se considera organizatii cointeresate.

Articolul 3

Dispozitii generale

1. Partile vor lua masurile necesare legislative si de reglementare, alte masuri, inclusiv in vederea obtinerii compatibilitatii principiilor ce reglementeaza modul de executare a prevederilor prezentei Conventii ce fac obiectul informarii, participarii publicului si a dreptului de a actiona in justitie, precum si a masurilor convenite pentru asigurarea aplicarii acestora, in vederea crearii si mentinerii unei structuri bine organizate, deschise si coordonate pentru implementarea prevederilor

prezentei Conventii

2. Partile tind sa asigure, ca persoanele cu functie de raspundere si autoritatile de stat sa acorde publicului ajutor, asigurandu-i orientarea cuvenita in vederea obtinerii accesului la informatie, facilitandu-i participarea la procesul de luare a deciziilor si realizarea dreptului de a apela la justitie in problemele referitoare la mediu.

3. Partile contribuie la instruirea ecologica si ridicarea nivelului de informare a publicului in problemele mediului, in special in vederea obtinerii accesului la informatie, participarea la adoptarea deciziilor si realizarea dreptului de a actiona in judecata in problemele privind mediul ambiant.

4. Partile vor asigura recunoasterea asociatiilor, organizatiilor sau grupurilor ce contribuie la protectia mediului, le vor sustine si vor asigura corespunderea sistemului juridic national acestei obligatiuni.

5. Prevederile prezentei Conventii nu aduce atingere dreptului nici uneia dintre Parti de a continua realizarea sau luarea unor masuri, care prevad un acces mai larg la informatie, participarea mai activa a publicului la procesul de adoptare a deciziilor si de actionare in judecata in problemele, referitoare la mediu, comparativ cu cele prevazute in prezenta Conventie.

6. Prezenta Conventie nu implica limitarea drepturilor de acces la informatie, de participare a societatii la adoptarea deciziilor si de apelare in justitie in probleme de mediu.

7. Fiecare parte contribuie la aplicarea principiilor prezentei Conventii in procesele internationale de adoptare a deciziilor si, in cadrul organizatiilor internationale in problemele referitoare la mediu.

8. Partile vor asigura exercitarea de catre persoane a drepturilor ce decurg din prevederile prezentei Conventii, sa nu fie supuse unor sanctiuni, urmariri sau constrangeri de orice forma pentru activitatea desfasurata. Prezentul regulament nu aduce atingere atributiilor judecatoriilor nationale de a lua decizii privind acoperirea unor cheltuieli rezonabile de judecata.

9. In cadrul unor prevederi ale prezentei Conventii, publicul beneficiaza de accesul la informatie, de posibilitatea de a participa la aprobarea de decizii si de dreptul de a apela in justitie in problemele de mediu, fara discriminare bazata pe criteriu de cetatenie, nationalitate sau loc de trai si, in cazul persoanei juridice, fara discriminare bazata pe criteriul locului de inregistrare sau centrului de desfasurare a activitatii.

Articolul 4

Accesul la informatia ecologica

1. Partile vor asigura, ca, in conditiile respectarii urmatoarelor alineate ale prezentului articol, autoritatile de stat, ca raspuns la cererea de a prezenta informatia ecologica, sa prezinte publicului, in cadrul legislatiei nationale, aceasta informatie, in cazul existentei cererii si in conformitate cu sublineatul (b) de mai jos, copiile actelor efective, ce contin sau includ aceasta informatie:

a. fara necesitatea de a formula cointeresarea sa;

b. in forma solicitata, numai daca:

autoritatea de stat nu are motiv de a o prezenta in alta forma, in acest caz trebuie sa fie indicat motivul, ce ar justifica prezentarea informatiei astfel; sau

informatia nu a fost deja prezentata publicului in alta forma.

2. Informatia ecologica, despre care se mentioneaza in alineatul 1 de mai sus, se prezinta in termeni maxim restrinsi, cel tirziu peste o luna de la depunerea cererii, numai daca volumul si complexitatea

informatiei corespunzatoare nu justifica prelungirea acestei perioade pina la doua luni de la depunerea cererii. Autorul cererii este informat despre orice prelungire si motive ce ar justifica adoptarea acestei decizii.

3. Cererea de prezentare a informatiei ecologice poate fi respinsa daca:

a. autoritatea de stat, careia i se inainteaza rugamintea, nu dispune de informatia ecologica solicitata;

b. cererea este neintemeiata sau formulata intr-un mod prea general; sau

c. cererea face obiectul materialelor, aflate la etapa de definitivare sau in cadrul corespondentii interne a autoritatilor de stat in cazurile cind o astfel de exceptie este prevazuta de legislatia nationala ori de practica acumulata, dar in cazul acesta se va tine cont si de interesul publicului de a beneficia de aceasta informatie.

4. Cererea privind prezentarea informatiei ecologice poate fi refuzata daca denuntarea acestei informatii va influenta in mod negativ:

a. confidentialitatea activitatii autoritatilor de stat in acele cazuri, cind aceasta confidentialitate e prevazuta de legislatia nationala;

b. relatiile internationale, apararea nationala sau securitatea statului;

c. exercitarea justitiei, posibilitatea persoanelor de a fi supuse unui proces judiciar echitabil sau capacitatea autoritatilor de stat de a efectua cercetari cu caracter penal sau disciplinar;

d. confidentialitatea informatiei comerciale si industriale in acele cazuri, cind o asemenea confidentialitate este protejata de lege in scopul ocrotirii intereselor economice legitime. In acest cadru informatia privind evacuarea reziduurilor si care implica protectia mediului, urmeaza a fi dezvaluata;

e. dreptul proprietatii individuale;

f. confidentialitatea datelor despre persoane si/sau a arhivelor referitoare la persoana fizica, atunci cind persoana respectiva nu a dat acordul de a prezenta publicului aceasta informatie, bazindu-se pe reglementarile legislatiei nationale;

g. interesele terței parti, ce prezinta informatia solicitata, daca aceasta parte nu este legata de obligatiuni legitime de a proceda in asa mod sau daca aceasta parte nu poate fi obligata sa procedeze astfel si in cazul, cind aceasta parte nu da acordul la divulgarea materialului corespunzator; sau

h. mediul ambiant, la care se refera aceasta informatie, de exemplu, locurile de inmultire a speciilor rare. Motivele mentionate pentru refuz vor fi interpretate limitat tinind seama de interesul publicului in descoperirea acestei informatii si de faptul daca informatia solicitata se refera la evacuarea reziduurilor in mediul inconjurator.

5. In cazurile, cind autoritatea de stat nu dispune de informatia ecologica solicitata, aceasta autoritate de stat in termene maxim restrinse informeaza autorul cererii despre autoritatea de stat, careia, dupa opinia sa, poate fi adresata rugamintea de a prezenta informatia, sau transmite aceasta rugaminte acestei autoritati, informind in mod corespunzator despre aceasta si autorul cererii.

6. Partile vor asigura, ca in acele cazuri, cind informatia nu poate fi divulgata in conformitate cu alineatele 3(c) si 4 de mai sus, dar poate fi separata de cealalta informatie fara a prejudicia confidentialitatea informatiei ce nu poate fi divulgata, autoritatile de stat sa prezinte cealalta parte a informatiei ecologice solicitate.

7. Daca cererea privind prezentarea informatiei a fost expediata scris sau daca autorul cererii solicita aceasta, atunci refuzul va fi

redactat in scris. Refuzul va indica motivele si va prezenta informatia respectiva privind accesul la procedura de examinare a deciziei luate in conformitate cu articolul 9. Refuzul de a prezenta informatia solicitata se prezinta in termene restrinse, dar cel tarziu peste o luna, daca complexitatea informatiei nu justifica prelungirea acestui termen pina la doua luni din momentul inaintarii cererii. Autorul cererii este informat despre orice prelungire a acestui termen si motivul.

8. Partile pot permite autoritatiilor sale de stat sa incaseze plata pentru prezentarea informatiei cu conditia, ca aceasta plata nu va depasi un nivel rezonabil. Autoritatile de stat, ce intentioneaza sa incaseze plata pentru prezentarea informatiei, comunica autorilor de cereri tarifele care pot fi incasate pentru informatii si indica circumstantele, ce prevad incasarea ori scutirea de plata, precum si cazurile, cind informatia se prezinta cu conditia achitarii in avans a taxei stabilite.

Articolul 5

Culegerea si difuzarea informatiei ecologice

1. Partile vor asigura:

a. autoritatile de stat sa dispuna de informatia ecologica ce face obiectul atributiilor sale;

b. crearea de sisteme care vor asigura informarea obligatorie a autoritatilor de stat privind activitatile planificate sau desfasurate care pot avea un impact considerabil asupra mediului inconjurator;

c. in caz de aparitie a oricarui pericol pentru sanatatea omului sau pentru mediu, ca rezultat al activitatii omului sau cauzat de fenomene naturale, toata informatia de care dispune autoritatea de stat si care ar putea permite publicului sa ia masuri in vederea prevenirii sau diminuarii consecintelor prejudiciului ce apare in legatura cu acest pericol, sa fie difuzata fara intirziere printre membrii societatii potential atinsi de pericol;

2. Partile vor asigura in cadrul legislatiei nationale, ca procedurile prin care autoritatile de stat furnizeaza publicului informatii ecologice sa fie clare si informatia ecologica sa fie usor accesibila, prin:

a. punerea la dispozitia publicului a unei informatii suficiente privind tipul si volumul informatiei ecologice, detinute de autoritatile de stat respective si conditiile de baza ce determina posibilitatea furnizarii acestei informatii si a accesului la ea, precum si privind procedura de primire a acesteia;

b. organizarea si realizarea unor astfel de actiuni practice, cum sint:

asigurarea accesului publicului la liste, registre sau arhive;

stabilirea atributiilor persoanelor cu functii de raspundere de a acorda publicului sprijin in obtinerea accesului la informatie in conformitate cu prezenta Conventie; si

puncte de legatura; si

c. acordarea gratuita a accesului la informatia ecologica din liste, registre sau arhive, conform cu sublineatele b), I) de mai sus.

3. Partile asigura cresterea treptata a volumului de informatie ecologica in baza electronica de date care este usor accesibila pentru public prin retelele publice de legatura. Informatia, accesibila in asa forma, trebuie sa includa:

a. rapoartele despre starea mediului, enuntate in alineatul 4 de mai jos;

b. textele actelor legislative in problema mediului sau in legatura cu acestea;

c. in cazuri indicate, actele privind problemele politice, planurile

si programele in domeniul mediului ambiant sau legate de acesta precum si contractele privind protectia naturii; si

d. alta informatie in masura, in care prezenta ei in aceasta forma faciliteaza aplicarea legislatiei nationale pentru realizarea prezentei Conventii cu conditia ca aceasta informatie este deja in forma electronica.

4. Partile la intervale egale de timp, ce nu vor depasi 3-4 ani publica si raspindeste raportul national privind starea mediului, inclusiv informatia despre calitatea mediului ambiant si informatia privind gradul de solicitare a mediului.

5. Partile adopta in cadrul legislatiei sale, masuri ce au ca scop difuzarea in particular:

a. a actelor legislative si documentelor de directiva, cum sunt actiunile strategice, actele politice, programele si planurile de activitate in domeniul mediului ambiant si rapoartele despre realizarea lor, intocmite la diferite niveluri de gestionare statala;

b. a contractelor internationale, conventiilor si contractelor privind problemele mediului ambiant; si

c. in cazurile corespunzatoare, a altor acte internationale importante in problemele privind mediul ambiant.

6. Partile ii stimuleaza pe operatori, activitatea carora are o influenta considerabila asupra mediului, sa informeze regulat, publicul despre efectul activitatii lor si a produselor asupra mediului, facind aceasta, in cazurile corespunzatoare, in cadrul aplicarii sistemelor de ecomarcare si a expertizei ecologice, sau cu ajutorul altor mijloace.

7. Partile:

a. publica informatia efectiva si analiza ei, pe care le considera oportune si importante pentru elaborarea unor propuneri esentiale in problemele politicii ecologice;

b. publica ori asigura prin alte metode accesul la materialele informative de care dispune, referitoare la contactele sale cu publicul in problemele, ce intra sub incidenta prezentei Conventii; si

c. prezinta, in forma cuvenita, informatia privind activitatea autoritatilor de stat de toate nivelurile in vederea exercitarii functiilor statale sau a prestarii de servicii populatiei ce tin de domeniul mediului.

8. Partile elaboreaza mecanisme asigurarii publicului cu informatie suficienta despre produse astfel incit consumatorii sa poata alege argumentat, tinind cont de interesele protectiei mediului ambiant.

9. Partile, tinind cont in cazurile cuvenite de procesele realizate la nivel international ia masuri in vederea desfasurarii unui sistem unificat national cadastral sau a unor registre ale poluarii cu aplicarea unei baze de date structurate, computerizate si accesibile pentru public, intocmite in baza sistemului standardizat de prezentare a darilor de seama. Acest sistem poate include intrarea, evacuarea si stramutarea, in diferite sfere ale mediului, precum si in sectoarele de tratare si evacuare aflate in zonele obiectelor industriale sau in afara acestor zone, a unor substante si produse, ca rezultat al unor domenii concrete de activitate in procesul utilizarii apei, energiei si resurselor.

10. Nimic din prezentul articol nu poate prejudica dreptul Partilor de a refuza publicitatea unor anumite informatii ecologice in conformitate cu alineatele 3 si 4 ale articolului 4.

Articolul 6

Participarea publicului la luarea deciziilor
privind domeniile concrete de activitate

1. Partile:

a. aplica prevederile prezentului articol cu privire la deciziile in problema autorizarii activitatilor preconizate, mentionate in anexa 1;

b. in corespundere cu legislatia nationala, aplica, de asemenea prevederile prezentului articol fata de deciziile privind activitatile propuse, care nu figureaza in anexa 1, dar care pot influenta considerabil asupra mediului ambiant. In acest scop Partile determina, daca prezentele prevederi cuprind tipurile de activitate preconizate de prezentul Regulament; si:

c. poate, daca aceasta este prevazut de legislatia nationala, sa ia in fiecare caz aparte decizia de a nu aplica prevederile prezentului articol fata de activitatea preconizata, care serveste scopurile apararii nationale, daca Partea respectiva considera, ca o atare aplicare va influenta negativ realizarea scopurilor propuse.

2. Publicul interesat este informat in mod adecvat, la timp si eficient, independenta de circumstante, in comun sau individual, la etapa initiala a procedurii de luare a deciziilor in problemele referitoare la mediu inclusiv:

a. despre genul de activitate preconizat si cererea in baza careia s-a luat decizia;

b. despre caracterul deciziilor posibile sau proiectul hotaririi;

c. despre autoritatea de stat, responsabila pentru luarea deciziei;

d. despre procedura prevazuta, inclusiv faptul in ce mod si cind poate fi prezentata informatia:

despre inceputul procedurii;

despre posibilitatea participarii publicului;

e. despre timpul si locul audierii publice prevazute;

f. despre existenta unei autoritati de stat, care poate furniza informatia corespunzatoare, precum si transmiterea acestei informatii pentru a fi examinate de public;

g. despre existenta autoritatii de stat respectiv sau oricarei altei autoritati oficiale, careia i se pot prezenta observatiile sau intrebarile, precum si despre termenele prevazute pentru prezentarea acestor observatii si intrebari, si

h. despre informatia acumulata privind mediul, ce se refera la genul de activitate preconizat; si

i. despre faptul daca acest gen de activitate este prevazut de procedura nationala sau de cea transfrontiera cu evaluarea influentei asupra mediului.

3. Procedurile de participare a publicului prevad termene rationale de desfasurare a diferitelor etape, care acorda timp suficient pentru informarea publicului in corespundere cu alineatul 2, sa pregateasca si sa asigure participarea efectiva a publicului la procesul de adoptare a deciziilor in problemele, referitoare la mediu.

4. Partile asigura participarea publicului deja la etapa incipienta, cind exista toate posibilitatile pentru examinarea diverselor variante si cind poate fi asigurata o participare eficienta.

5. Partile, in caz de necesitate, urmeaza sa stimuleze din timp solicitantii potentiali, sa obtina permisiunea pentru cercurile de public interesate, de a intretine discutii si a prezenta informatii privind scopurile cererii lor.

6. Partile cer de la autoritatile de stat abilitate sa asigure cercurilor publice interesate, atunci cind acestea solicita informatii si cind aceasta este prevazut de legislatia nationala, acces gratuit la orice informatie referitoare la procesul de luare a deciziilor, mentionate in acest articol si disponibile in momentul realizarii procedurii de informare a publicului in scopul studierii ei si pe masura accesului la aceasta informatie sa nu afecteze dreptul Partilor de a interzice accesul la informatii in corespundere cu alineatele 3 si 4 ale

articolului

7. Informatia respectiva, in cel mai rau caz si fara paguba pentru prevederile articolului 4 trebuie sa includa:

a. descrierea obiectului industrial, caracteristicile fizice si tehnice ale activitatilor propuse, inclusiv evaluarea presupuselor deseuri si a evacuarii reziduurilor in mediu;

b. descrierea influentei considerabile a actiunilor preconizate asupra mediului;

c. descrierea masurilor prevazute pentru a preveni si/ori diminua influentele, inclusiv ale cazurilor de evacuare a reziduurilor in mediu;

d. rezumatul fara o descriere tehnica a celor indicate mai sus;

e. planul alternativelor de baza examinat de ofertant; si

f. in corespundere cu legislatia nationala rapoartele de baza si recomandările, trimise autoritatii de stat, in cazurile cind publicului interesat i se va prezenta informatia in corespundere cu alineatul 2 de mai sus.

8. Procedurile de participare a publicului ii permit sa prezinte in scris sau, in caz de necesitate, in procesul audierii publice sau al examinarii problemei cu participarea ofertantului a diverselor observatii, informatii, analize sau opinii, care, se refera la activitatea preconizata.

9. Partile asigura, ca in decizia respectiva sa fie reflectate competent rezultatele participarii publicului.

10. Partile asigura, ca dupa luarea deciziei de catre autoritatea de stat publicul trebuie sa fie informat fara intirziere in corespundere cu procedurile stabilite. Partile prezinta publicului textul pentru luarea deciziei urmat de indicarea motivelor si a considerentelor, care au servit ca baza acestor decizii.

11. Partile asigura, ca la revizuirea sau reinnoirea de catre autoritatea de stat a conditiilor de exercitare a activitatilor despre care se mentioneaza in alineatul 1, prevederile alineatelor 2-9 ale prezentului articol sa se aplice mutatis mutandis, precum si in cazurile cind este rational.

12. Partile, in cadrul legislatiei nationale aplica in masura posibilitatilor si in mod convenit prevederile prezentului articol la luarea deciziilor pentru eliberarea permisiunilor privind eliminarea premeditata in mediul ambiant a organismelor modificate genetic.

Articolul 7

Participarea publicului la adoptarea deciziilor privind planurile, programele si politica legate de mediul ambiant

Partile includ prevederi respective practice si/sau alte principii privind participarea publicului in cadrul unei structuri accesibile si corecte, la procesul pregatirii planurilor si programelor, legate de mediul ambiant, prezentind publicului informatia necesara. In cadrul acestei structuri se aplica alineatele 3, 4 si 8 ale articolului 6. Autoritatea respectiva de stat, luind in considerare scopurile prezentei Conventii, determina cercurile publice, care pot lua parte la acest proces.

In dependenta de posibilitati, fiecare Parte depune eforturi pentru a asigura publicului posibilitatea de a participa la elaborarea politicii mediului.

Articolul 8

Participarea publicului la pregatirea actelor normative, care au putere executiva nemijlocita si/sau a actelor normative juridice obligatorii de uz general

Partile depun eforturi pentru a contribui la participarea efectiva a

publicului, la o anumita etapa, cit sint accesibile posibilitatile de participare, la pregatirea de catre autoritatile de stat a actelor normative cu putere executiva independenta si a altor norme juridice obligatorii de uz general, care pot exercita influenta considerabila asupra mediului ambiant. In acest scop se aplica urmatoarele masuri:

- a. se stabilesc termenele, privind asigurarea participarii efective;
- b. proiectele se publica sau se prezinta publicului in alt mod; si
- c. publicului i se ofera posibilitatea de a prezenta observatiile independent sau prin autoritatile consultative reprezentative.

Rezultatele participarii publicului se iau in considerare in maxima masura posibila.

Articolul 9

Accesul la justitie

1. Partile in cadrul legislatiei nationale asigura, fiecarei persoane, ce considera, ca cererea ei privind accesul la informatie, inaintata in conformitate cu articolul 4, nu este examinata, este respinsa nelegitim, fie partial sau complet, nu este satisfacuta in mod adecvat sau daca fata de aceasta cerere a fost manifestata o atitudine care nu corespunde prevederilor articolului indicat, sa aiba acces la procedura dezbaterii deciziei actionate in judecata sau de o alta autoritate, independenta si nepartinitoare, constituita in conformitate cu legea.

In acele cazuri, cind se prevede o atare examinare a deciziei in judecata, Partea asigura, ca persoana respectiva sa aiba de asemenea acces la procedura urgenta, stabilita legitim si care prevede sau nu prevede o plata minimala, pentru a fi reexaminata de catre o autoritate de stat sau pentru a fi examinata de catre o autoritate independenta si nepartinitoare si care nu este o instanta judecatoreasca.

Prevederile definitive, adoptate in conformitate cu prezentul alineat 1, au un caracter obligatoriu pentru autoritatea de stat, care dispune de informatia corespunzatoare. Motivele se indica in scris in situatia, cind cerere privind prezentarea informatiei este respinsa in conformitate cu prezentul alineat.

2. Partile in cadrul legislatiei nationale asigura, ca reprezentantii respectivi ai publicului,

a. care manifesta o interesare suficienta sau in calitate de varianta de alternativa,

b. care considera, ca a avut loc incalcarea unui sau altui drept, cind acesta este conditionat de normele procesuale administrative ale Partii corespunzatoare, sa aiba acces la procedura de examinare a deciziilor actionate in judecata si/sau de o alta autoritate independenta si nepartinitoare, constituita in conformitate cu legea, pentru a contesta din punct de vedere juridic si procesual, legalitatea oricarei decizii, actiuni sau inactiuni cu conditia respectarii prevederilor articolului 6 si, acolo unde se prevede de legile nationale dar fara prejudicii pentru alineatul 3 de mai jos, a altor prevederi corespunzatoare ale prezentei Conventii.

Existenta unei interesari suficiente si incalcarea unui sau altui drept sint determinate in baza prevederilor legislatiei nationale si in conformitate cu scopul de a asigura publicului interesat un acces larg la justitie in cadrul prezentei Conventii. In legatura cu aceasta in scopul respectarii subalineatului a) de mai sus este suficienta interesarea oricarei organizatii neguvernamentale care corespunde cerintelor indicate in alineatul 5 al articolului 2.

In scopul respectarii subalineatului b) de mai sus o asemenea organizatie are de asemenea dreptul de a anunta despre incalcarea drepturilor sale.

Prevederile alineatului 2 nu exclud posibilitatea de a aplica procedura de examinare preliminară de către autoritatea administrativă și nu presupune condiții privind epuizarea procedurilor administrative de examinare până la apelare la procedurile judiciare de examinare, în cazurile când o atare cerință este prevăzută de legislația națională.

3. Pe lângă aceasta și fără a aduce prejudicii procedurilor de examinare, indicate în alineatele 1 și 2 de mai sus, fiecare Parte asigură reprezentanților publicului care corespund criteriilor prevăzute de legislația națională, în cazul când există asemenea criterii, acces la procedurile administrative și judiciare pentru a contesta acțiunile sau inacțiunea persoanelor particulare și a autorităților statale, care încalcă prevederile legislației naționale privind mediul.

4. Pe lângă aceasta și fără a prejudicia alineatul 1 de mai sus, procedurile menționate mai sus în alineatele 1, 2 și 3, trebuie să asigure mijloace adecvate și eficiente de apărare judiciară, inclusiv, în caz de necesitate, a unor mijloace de apărare judiciară sub formă de interdicții juridice, precum și să fie echitabile, nepartinitoare, oportune și să nu fie însoțite de cheltuieli considerabile. Deciziile luate în conformitate cu prezentul articol sunt pronunțate sau fixate în scris. Publicul are acces la deciziile judecătorilor și, în caz de necesitate, și a altor autorități.

5. Pentru a spori eficiența prevederilor prezentului articol, fiecare Parte asigură publicului oferirea informației privind accesul la procedurile administrative și judiciare de examinare deciziilor, și examinează problema privind formarea unor mecanisme respective de oferire a ajutorului pentru înlăturarea sau diminuarea piedicilor financiare sau de alt ordin în calea accesului la justiție.

Articolul 10

Reuniuni ale Partilor

1. Partile convoacă prima conferință nu mai târziu decât peste un an din ziua intrării în vigoare a prezentei Convenții. Ulterior conferințele ordinare ale Partilor se reunesc, cel puțin o dată la doi ani, numai dacă Partile nu iau o altă hotărâre sau în rezultatul cererii scrise a oricărei dintre Partii cu condiția, ca pe parcursul a șase luni din ziua înștiințării tuturor Partilor în această problemă de către Secretarul Executiv al Comisiei Economice Europene ea va fi susținută de cel puțin de o treime a membrilor Partilor.

2. La conferințe Partile verifică în permanentă procesul executării prevederilor prezentei Convenții în baza informației, care sosește în mod regulat de la Partii și în acest scop:

a. efectuează trecerea în revistă a politicii și a modurilor de abordare metodologică și juridică a problemelor accesului la informație, ale participării publicului în procesul luării deciziilor și accesului la justiție în problemele, ce se referă la mediu, în scopul perfecționării lor în continuare.

b. fac schimb de informații, privind experiența acumulată în domeniul încheierii și executării acordurilor bilaterale și multilaterale precum și alte înțelegeri, ce țin de scopurile prezentei Convenții și participanți ai cărora sunt una sau câteva dintre Partii;

c. în caz de necesitate, apelează la serviciile respective ale CEE, precum și ale altor organisme internaționale competente și ale comitetelor speciale în vederea examinării tuturor aspectelor, referitoare la atingerea scopurilor prezentei Convenții;

d. în caz de necesitate înființează orice autoritate auxiliară;

e. în caz de necesitate pregătesc protocoale la prezenta Convenție;

f. examinează și aprobă propunerile privind includerea unor modificări în prezenta Convenție în conformitate cu prevederile

articolului 14;

g. examineaza si adopta orice masuri suplimentare, care pot fi necesare pentru realizarea scopurilor prezentei Conventii;

h. la prima lor Conferinta examineaza si adopta prin consens, regulile de procedura ale propriilor consfatuiri si ale consfaturilor autoritatilor auxiliare;

i. la prima consfatuire se examineaza experienta acumulata in domeniul executarii prevederilor alineatului 9, al articolului 5 si se solutioneaza problema privind intreprinderea masurilor in scopul dezvoltarii de mai departe a sistemului indicat in acest alineat, tinind cont de procesele si schimbarile ce au loc la nivel international, incluzind elaborarea documentului respectiv, privitor la poluarea mediului, registrelor sau cadastrului de transfer, care ar putea fi incluse in anexa prezentei Conventii.

3. Conferinta Partilor, in caz de necesitate, poate sa examineze problema stabilirii prin consens a unor situatii financiare.

4. ONU, institutiile ei specializate si Agentia Internationala pentru Energie Atomica, precum si orice stat sau organizatie regionala de integrare economica, care, in conformitate cu articolul 17 au dreptul sa semneze prezenta Conventie, dar nu sint Parti ale prezentei Conventii precum si orice organizatie interguvernamentala, competenta in domeniile propuse de prezenta Conventie, au dreptul sa participe la conferintele Partilor in calitate de observatori.

5. Orice organizatie neguvernamentala, competenta in domeniile propuse de prezenta Conventie si care a informat secretarul executiv al Comisiei Economice Europene despre dorinta sa de a fi prezentata la conferinta Partilor, are dreptul sa participe in calitate de observator cu acordul a cel putin o treime din membrii Partilor, prezenti la conferinta.

6. Pentru alineatele 4 si 5 de mai sus regulile de procedura mentionate in alineatul 2 h), prevad mecanisme practice referitoare la procedura admiterii, precum si alte conditii corespunzatoare.

Articolul 11

Dreptul la vot

1. Cu exceptia cazurilor prevazute, in alineatul 2 al acestui articol, fiecare Parte a prezentei Conventii dispune de un vot.

2. Organizatiile regionale de integrare economica isi realizeaza dreptul de vot in problemele, ce tin de competenta lor, dispunind de un numar de voturi, egal cu numarul tarilor-membre care sunt Parti ale prezentei Conventii. Aceste organizatii isi pierd dreptul la vot daca statele membre isi realizeaza dreptul la vot si viceversa.

Articolul 12

Secretariatul

In atributiile secretarului executiv al Comisiei Economice Europene intra:

- a. convocarea si pregatirea conferintelor Partilor;
- b. transmiterea rapoartelor si altor informatii, primite in conformitate cu regulamentele prezentei Conventii Partilor, si
- c. exercitarea altor functii stabilite cu acordul Partilor.

Articolul 13

Anexe

Anexele formeaza o parte integranta a prezentei Conventii.

Articolul 14

Amendamente

1. Partile pot propune amendamente la prezenta Conventie.

2. Textul unei propuneri de amendament la prezenta Conventie va fi prezentat in scris Secretarului Executiv al Comisiei Economice Europene; acesta il expediaza tuturor Partilor, cu cel putin nouazeci de zile inainte de inceputul conferintei unde va fi propus acest amendament.

3. Partile depun toate eforturile pentru a conveni asupra aprobarii oricarei propuneri de amendament la prezenta Conventie pe calea consensului. Daca toate mijloacele pentru atingerea consensului s-au epuizat, fara a se ajunge la o intelegere, atunci in calitate de ultima masura, amendamentul va fi adoptat printr-o majoritate de trei patrimi din numarul de voturi ale Partilor, prezente la conferinta si care participa la votare.

4. Depozitarul aduce la cunostinta tuturor Partilor amendamentele la prezenta Conventie, facute in conformitate cu alineatul 3 de mai sus, pentru a fi ratificate, aprobate sau adoptate. Amendamentele la prezenta Conventie, pe langa corectarile la anexe, intra in vigoare pentru Partile care le-au ratificat, aprobat sau adoptat, la 90 de zile dupa ce Depozitarul a fost informat despre ratificarea, aprobarea sau adoptarea lor prin votul pozitiv al majoritatii Partilor (adica prin votul a trei patrimi). In continuare pentru oricare dintre Parti amendamentele intra in vigoare la 90 de zile dupa depunerea instrumentelor de ratificare sau acceptare de catre Parti.

5. Partea care nu poate aproba un amendament oarecare la anexa prezentei Conventii, anunta despre aceasta Depozitarul in scris in termen de 12 luni dupa data primirii informatiei cu privire la efectuarea amendamentului. Depozitarul, neintirziat, informeaza toate Partile despre primirea unui asemenea aviz. Orice Parte poate accepta amendamentele in orice moment, decizindu-se de declaratiile anterioare si, dupa depunerea instrumentelor de acceptare la Depozitar.

6. Dupa expirarea termenului de 12 luni de la data anuntarii de catre Depozitariu, precum e mentionat in alineatul 4 de mai sus, amendamentul la anexa intra in vigoare pentru acele Parti care n-au prezentat informatia Depozitariului in conformitate cu prevederile alineatului 5 de mai sus, cu conditia ca nu mai mult de o treime din numarul Partilor sa fi prezentat un asemenea aviz.

7. In prezentul articol prin "Partile prezente si participante la votare" se subinteleg Partile, prezente si care au votat "pro" sau "contra".

Articolul 15

Respectarea prevederilor

Conferinta Partilor determina in baza de consens, masurile facultative cu caracter neconfrontational, nejudiciar si consultativ in vederea examinarii respectarii prevederilor prezentei Conventii. Aceste masuri asigura participarea activa a populatiei si ofera posibilitatea de a examina comunicările reprezentantilor publicului in problemele ce se refera la prezenta Conventie.

Articolul 16

Solutionarea diferendelor

1. Diferendele pot aparea intre doua sau mai multe Parti privind interpretarea sau aplicarea prezentei Conventii vor fi solutionate prin negocieri sau prin orice alt mijloc de reglementare a diferendului, acceptabil pentru Partile in diferend.

2. La semnarea, ratificarea, adoptarea, aprobarea prezentei Conventii sau la aderarea la ea, precum si in orice alt moment Partea poate sa expedieze Depozitarului o cerere in scris privitor la diferendul, care nu a fost solutionat in conformitate cu prevederile

alineatului 1 de mai sus, ea recunoaste unul sau ambele mijloace de reglementare a diferendelor, considerate obligatorii pentru fiecare dintre Parti, care-si asuma acest angajament:

a. transmiterea spre solutionare a diferendului la Curtea Internationala de Justitie;

b. arbitrajul in conformitate cu procedura stabilita in anexa II.

3. Daca Partile implicate au acceptat ambele mijloace de solutionare a diferendului, prevazute de alineatul 2 de mai sus, atunci diferendul poate fi transmis spre solutionare la Curtea Internationala de Justitie, daca Partile nu au ajuns la o alta intelegere.

Articolul 17

Semnarea

Prezenta Conventie va fi deschisa pentru semnare la Aarhus (Danemarca) la 25 iunie 1998, iar mai apoi in institutiile centrale ale Organizatiei Natiunilor Unite din New-York pina la 21 decembrie 1998 de catre tarile-membre ale Comisiei Economice Europene, precum si de statele cu un statut consultativ pe linga Comisia Economica Europeana in conformitate cu alineatele 8 si 11 ale rezolutiei 36 (IV) a Consiliului Economic si Social din 28 martie 1947 si de organizatiile regionale de integrare economica, create de statele suverane - membre ale Comisiei Economice Europene, carora statele-membre pe care le reprezinta le-au dat imputerniciri in problemele, reglementate de actuala Conventie, inclusiv imputerniciri de a incheia contracte in problemele luate in dezbateri.

Articolul 18

Depozitar

Secretarul General al ONU este desemnat ca Depozitar al prezentei Conventii.

Articolul 19

Ratificare, adoptare, aprobare si aderare

1. Prezenta Conventie urmeaza a fi ratificata, adoptata sau aprobata de catre statele si organizatiile regionale de integrare economica care au semnat-o.

2. Prezenta Conventie va fi deschisa pentru aderarea statelor si organizatiilor regionale de integrare economica, indicate in articolul 17, incepind cu 22 decembrie 1998.

3. Orice alt stat, neidentificat in alineatul 2 de mai jos, membru al ONU, poate sa adereze la Conventie cu acordul Conferintei Partilor.

4. Orice organizatie mentionata in art.17, care devine Parte a prezentei Conventii, isi asuma conditia, ca nici una din tarile-membre pe care le reprezinta nu e Parte a prezentei Conventii, respecta toate angajamentele prevazute de prezenta Conventie. In cazul cind unul sau mai multe state-membre ale unei asemenea organizatii sint Parti ale prezentei Conventii, organizatia in cauza si statele-membre pe care le reprezinta iau decizie despre responsabilitatea acesteia pentru indeplinirea angajamentelor acestei Conventii. In asemenea cazuri aceasta organizatie si statele-membre pe care le reprezinta nu pot profita concomitent de drepturile prevazute prin prezenta Conventie.

5. In documentele lor despre ratificare, adoptare, aprobare sau aderare organizatiile regionale de integrare economica, mentionate in art.17, anunta despre limitele competentei lor in problemele reglementate de prezenta Conventie. Aceste organizatii informeaza de asemenea Depozitariul despre orice modificare esentiala a limitei competentei lor.

Articolul 20

Intrarea in vigoare

1. Prezenta Conventie va intra in vigoare la 90 de zile dupa data depunerii celui de-al 16-lea instrument de ratificare, adoptare, aprobare sau aderare.

2. In scopurile prevederilor alineatului 1 de mai sus, orice instrument depus de o organizatie regionala de integrare economica, nu se examineaza drept supliment al instrumentelor depuse de catre tarile-membre ale unei asemenea organizati.

3. Pentru fiecare stat sau organizatie care sint indicate in art.17 si care ratifica, adopta sau aproba prezenta Conventie sau adera la ea dupa data depunerii celui de-al 16-lea instrument de ratificare, adoptare, aprobare sau aderare, prezenta Conventie va intra in vigoare in a 90-a zi dupa data depunerii instrumentelor lor de ratificare, aprobare sau aderare.

Articolul 21

Retragerea din Conventie

In orice moment, dupa expirarea termenului de 3 ani de la intrarea in vigoare a prezentei Conventii orice Parte poate sa se retraga din Conventie, anuntind in scris despre aceasta Depozitarul. Retragerea devine efectiva la expirarea intervalului de 90 de zile de la notificarea adresata Depozitarului.

Articolul 22

Texte autentice

Originalul prezentei Conventii, ale carei texte in limbile engleza, rusa si franceza sint deopotriiva autentice, va fi depus la Secretarul General al ONU.

Drept care subsemnatii, fiind in mod cuvenit autorizati in acest scop, au semnat prezenta Conventie.

Facuta la Aarhus (Danemarca) la douazeci si cinci iunie, una mie noua sute nouazeci si opt.

Anexa I

Genurile de activitate, mentionate la alineatul 1a, art.6.

1. Energetica:

uzini de prelucrare a gazelor si petrolului;
instalatii de gazificare si lichefiere a gazului;
centrale termoelectrice si alte instalatii de ardere cu o putere termica de alimentare de 50 MW si mai mult;
cuptoare de cocsificare;
centrale nucleare-electrice si alte reactoare nucleare, inclusiv demontarea sau scoaterea din functiune a unor asemenea centrale electrice sau reactoare 1/ (cu exceptia instalatiilor de cercetare pentru producerea si conversi a materialelor fisibile si regenerabile puterea maxima a caror nu depaseste 1 kW cu sarcina termica permanenta;
instalatii pentru prelucrarea combustibilului nuclear iradiat;
instalatii:
pentru producerea sau concentrarea combustibilului nuclear;
pentru prelucrarea combustibilului nuclear iradiat sau a deseurilor cu radioactivitate sporita;
pentru evacuarea definitiva a combustibilului nuclear iradiat;
exclusiv pentru evacuarea definitiva a deseurilor radioactive;
exclusiv pentru pastrarea (planificata pentru o perioada de peste 10 ani) combustibilului nuclear iradiat sau a deseurilor radioactive in

alte locuri, decit pe teritoriul obiectivului de productie.

2. Productia si prelucrarea metalelor:

instalatii pentru prajirea sau aglomerarea minereurilor metalice (inclusiv a minereului sulfuros)

instalatii pentru producerea fontei afinate sau a otelului (materiale brute sau la a doua topire), inclusiv turnarea continua cu o capacitate de productie de peste 2.5 t/h;

instalatii pentru prelucrarea metalelor feroase:

I) laminoare de laminare la cald cu o capacitate de productie de peste 20 t/h de otel brut;

II) ciocane de forjare, energia carora depaseste 50 kJ pentru un singur ciocan, iar puterea consumata termica depaseste 20 MW;

III) aplicarea acoperirilor metalice de protectie prin pulverizare cu o capacitate de peste 2t/h de otel brut;

turnarea metalelor feroase cu o capacitate de productie de peste 20 t/d;

3. Instalatii pentru:

producerea metalelor neferoase nedeoxidate din minereu, concentrate sau din materii prime secundare prin aplicarea proceselor metalurgice, chimice sau electrolitice;

topirea, inclusiv alierea metalelor neferoase, a produselor recuperate (rafinare, turnare etc.) cu o capacitate de topire de peste 4 t/d pentru plumb si cadmiu sau 20 t pentru celelalte metale;

instalatii pentru prelucrarea suprafetei metalelor si materialelor plastice cu aplicarea proceselor electrolitice sau chimice al caror bazine pentru prelucrare depasesc volumul de 30 m³.

4. Industria de prelucrare a materiei minerale:

instalatii pentru producerea clincherului de ciment in cuptoare rotative de prajire cu o capacitate de peste 500 t/h, sau de var in cuptoare de prajire rotative cu o capacitate de productie de peste 50 t/d sau in alte cuptoare cu o capacitate de productie de peste 50 t/d;

instalatii pentru producerea azbestului si fabricarea produselor ce contin azbest;

instalatii pentru producerea sticlei, inclusiv a fibrelor de sticla, cu o capacitate de topire de peste 20 t/d;

instalatii pentru topirea substantelor minerale, inclusiv pentru producerea fibrelor minerale, cu o capacitate de topire de peste 20 t/d;

instalatii pentru fabricarea produselor din ceramica prin ardere, in special a tiglei de invelitori, a caramizii, caramizii refractare, ceramicii de piatra sau a articolelor de faianta, cu o capacitate de productie ce depaseste zilnic 75 t si sau cu o capacitate de productie a cuptoarelor de prajire de peste 4 m³, si densitatea incarcaturii in cuptoare de prajire mai mare de 300 kg/m³.

5. Industria chimica: productie in sensul genurilor de activitate ce se contin in prezentul alineat inseamna productie pe scara industrială obtinuta din prelucrarea chimica a substantelor sau a unui grup de substante, specificate in alineatele a) - g):

instalatii chimice pentru producerea principalelor substante chimice organice:

monohidrocarburi (liniare sau ciclice, saturate sau nesaturate, aciclice sau aromatice)

hidrocarburi ce contin oxigeni, cum sint alcoolul, aldehidele, cetonele, acizii carboxilici, esterii, eterii, acetatii, peroxizii, rasinele epoxidice;

hidrocarburi sulfuroase;
hidrocarburi de azot, cum sint aminele, amidele, compusii de azot, nitro- si nitrato-compusii, nitrilii, cianitele, izocianitele;
hidrocarburi ce contin fosfor;
hidrocarburi halogenizate;
compusi organometalici;
principalele materiale plastice (polimerii, fibrele sintetice si fibre pe baza de celuloza);
cauciuc sintetic;
vopsele si pigmenti;
agentii activi de suprafata;
a. instalatii chimice pentru producerea principalelor substante neorganice:
gaze cum sint: amoniacul, clorul sau acidul clorhidric, fluorul sau acidul fluorhidric, oxidul de hidrogen, oxidul de azot, hidrogenul, dioxidul sulfuric, oxiclorigura de carbon;
acizi cum sint: acidul cromatic; acidul fluorhidric; acidul fosforic; acidul azotic; acidul clorhidric; acidul sulfuric; oleumul, acidul sulfuric;
baze cum sint: hidroxidul de amoniu, hidroxidul de caliu, hidroxidul de natriu;
saruri cum sint clorigura de amoniu, clorigura de potasiu, carbonatul de potasiu, carbonatul de sodiu, perboratul, nitratul de argint;
Nemetale, oxizi de metal sau alti compusi neorganici cum sint: carbura de calciu, siliciul, carbura de siliciu;
b. instalatii chimice pentru producerea i ngrasamintelor minerale cu fosfor, cu azot sau potasiu (i ngrasaminte simple sau compuse);
c. instalatii chimice pentru fabricarea principalelor produse pentru cultivarea plantelor si a biocidelor;
d. instalatii la care se aplica procese chimice sau biologice pentru fabricarea principalelor produse farmaceutice;
e. instalatii chimice pentru producerea subsantelor explozive;
f. instalatii chimice la care procesele chimice sau biologice se aplica pentru fabricarea adaosurilor nutritive proteice, a fermentilor si altor substante proteice.

6. Prelucrarea si evacuarea deseurilor:
instalatii pentru arderea, recuperarea, prelucrarea chimica sau inmormintarea deseurilor periculoase;
instalatii pentru arderea deseurilor menajere cu o productivitate de peste 3 t/h;
instalatii pentru evacuarea deseurilor inofensive cu o productivitate de peste 50 t/h;
gunoisti, unde se aduc zilnic peste 10 t de deseuri, sau cu o capacitate de peste 25000 t, cu exceptia gunoistilor de deseuri inerte.

7. Instalatii pentru epurarea apelor reziduale cu o productivitate ce depaseste echivalentul populatiei in numar de 150 000 de oameni.

8. Instalatii industriale pentru:
producerea celulozei din lemn sau materiale din fibre analogice;
producerea hirtiei si a cartonului cu o capacitate de productie de peste 20 t/d.

9. Constructia cailor ferate de trafic la mare distanta si a aeroporturilor cu o lungime a pistei principale de decolare - aterizare de 2100 m sau mai mult;
constructia automagistralelor si a drumurilor de mare viteza;

constructia unor noi drumuri cu patru si mai multe benzi de circulatie sau reconstructia si/sau largirea drumurilor existente cu doua sau mai putine benzi de circulatie in scopul de a crea patru sau mai multe benzi de circulatie acolo unde drum construit din nou sau reconstruit si/sau sectorul largit al drumului vor avea o lungime neintrerupta de 10 km sau mai multi.

10. Caile navigabile interioare si porturi pentru navigatie interioara, care permit trecerea navelor cu un deplasament de peste 1350 t.;

a. porturi comerciale, dane de incarcare si descarcare, legate cu porturile de tarm si cele de mare (cu exceptia debarcaderelor podurilor plutitoare) care pot primi nave cu un deplasament de peste 1350 t.

11. Captarea apelor subterane sau alimentarea artificiala a apelor subterane cu un volum anual de apa utilizata sau captata echivalenta cu sau de peste 10 mln.m³.

12. Lucrari de transvazare a resurselor de apa intre bazinele fluviale, cind aceasta transvazare se efectueaza pentru a preveni un eventual deficit de apa si volumul apei transvazate este de peste 100 mln.m³ pe an;

a. in toate celelalte cazuri lucrarile de transvazare a resurselor de apa intre bazinele fluviale cu un debit mediu multianual de captare a apei din bazin ce depaseste 2000 mln.m³ pe an, la care volumul de apa transvazata depaseste 5% din acest suvoi.

In ambele cazuri se exclude transvazarea apei potabile de apeduct.

13. Extractia de petrol si de gaz natural in scopuri comerciale, cind cantitatea extrasa de petrol depaseste 500 t/d si 500 000 m³ t/d.

14. Baraje si alte obiecte, destinate pentru acumularea sau pastrarea permanenta a apei, cind cantitatea noua sau suplimentara de apa acumulata sau depozitata depaseste 10 mln.m³.

15. Conducte pentru transportul gazelor, petrolului sau a substantelor chimice cu un diametru mai mare de 800 mm si o lungime de peste 40 km.

16. Instalatii pentru cresterea intensiva a pasarilor si porcinelor, prevazute pentru mai mult de:

40. 000 locuri pentru pasari;

2.000 locuri pentru porci pusi la ingrasat (cu o masa de peste 30 kg); sau

750 locuri pentru scroafe de prasila.

17. Cariere si extractia in cariera a mineralelor de pe terenuri cu o suprafata de peste 25 ha, sau extractia turbei de pe terenuri cu o suprafata de peste 150 ha.

18. Constructia liniilor aeriene de transport electrice aerian cu tensiunea de 220 kW si mai mult si cu o lungime de peste 15 km.

19. Instalatii pentru depozitarea petrolului, a produselor petrochimice sau chimice cu o capacitate de 20000 t si mai mult.

20. Alte genuri de activitate:

instalatii pentru prelucrarea preliminara (inclusiv operatii de

spalare, inalbire, mercerizare) sau vopsire a fibrelor sau a textilelor) cu o capacitate de productie de peste 10 t/d;

instalatii pentru tabacirea pieilor, pieilor brute, capacitatea de productie a carora este de peste 12 t/d de produse prelucrate;

abatoare cu o capacitate de prelucrare a carcaselor de vita taiata ce depaseste 50 t/d;

prelucrarea si alte procese de productie in scopul fabricarii produselor alimentare din:

materie prima animaliera (cu exceptia laptelui) cu o capacitate de productie finita de peste 75 t/d;

materie prima vegetala cu o capacitate de productie de peste 300 t/d productie finita (indicele mediu trimestrial)

prelucrarea si fabricarea laptelui a carui cantitate depaseste 200 t/d (indicele mediu anual);

instalatii pentru inlaturarea sau reciclarea carcaselor de animale domestice taiate sau a ramasitelor animaliere cu o capacitate de productie de peste 10 t/d;

instalatii pentru prelucrarea superficiala a substantelor, obiectelor sau produselor prin tratarea cu dizolvanti organici, in special pentru acoperire, finisare, imprimare, degresare, hidroizolare, calibrare, vopsire, curatire sau impregnare cu o capacitate de productie de peste 150 kg/h pe ora sau de peste 200 t;

instalatii pentru producerea carbonului (cocsului natural) sau a electrografitului prin ardere sau grafitizare.

Orice gen de activitate neprevazut in alineatele 1-19 de mai sus in cazurile in care participarea publicului se prevede in cadrul procedurii de apreciere a influentei asupra mediului in conformitate cu legislatia nationala.

Prevederile alineatului 1 a) articolul 6 al prezentei Conventii nu se aplica la nici unul din proiectele sus mentionate, realizate exclusiv sau in special in scopuri de cercetare, elaborare si verificare a noilor metode sau produse pe parcursul a cel putin de doi ani, in cazul in care nu exista posibilitatea unei afectari foarte daunatoare a acestora asupra mediului sau sanatatii.

Orice modificare sau extindere a activitatii care corespunde criteriilor valorilor de prag indicati in aceasta anexa, cade sub actiunea alineatului 1a) art.6 al prezentei Conventii. Orice alta modificare sau extindere a activitatii cade sub actiunea alineatului 1b) art.6 al prezentei Conventii.

Note

1. Centralele nucleare-electrice si alte reactoare, inceteaza de a mai fi astfel de instalatii cind toate elementele combustibile nucleare si alte elemente radioactive poluante sint indepartate definitiv din zona industriala a instalatiei.

2. Pentru scopurile prezentei Conventii "aeroport" inseamna orice aeroport, care corespunde definitiei inscrise in Conventia de la Chicago din 1944, prin care a fost constituita Organizatia internationala a Aviatiei Civile (Anexa 14).

3. Pentru scopurile prezentei Conventii "drum de mare viteza" inseamna orice drum, care corespunde definitiei inscrise in Acordul European privind Automagistralele Internationale din 15 noiembrie 1975.

Anexa II

ARBITRAJUL

1. In cazul transmiterii diferendului spre solutionare pe calea arbitrajului in conformitate cu prevederile alineatului 2 art.16 al

prezentei Conventii Partea sau Partile vor notifica secretariatul despre obiectul procedurii de arbitraj si vor indica, in special, articolele prezentei Conventii la interpretarea sau aplicarea carora au aparut diferente. Secretariatul va transmite informatia primita tuturor Partilor prezentei Conventii.

2. Tribunalul arbitral este alcatuita din trei membri. Atit Partea reclamanta sau Partile reclamante, cit si cealalta Parte sau celelalte Parti, aflate in diferend, numesc cite un arbitru, iar cei doi arbitri vor numi de comun acord, pe cel de-al treilea arbitru, care va indeplini functia de presedinte al Tribunalului arbitral. Ultimul nu poate fi cetatean al uneia dintre Partile din diferend si nu poate avea drept loc de resedinta teritoriul uneia dintre aceste Parti, nu poate fi in serviciul acestora sau in orice alta calitate fata de aceasta chestiune.

3. Daca in termen de doua luni dupa numirea celui de-al doilea arbitru nu este numit presedintele Tribunalului arbitral, atunci la cererea oricarei Parti in diferend, Secretarul executiv al Comisiei Economice Europene il numeste pe acesta in termen de doua luni.

4. Daca una dintre Partile in diferend n-a numit propriul arbitru in termen de doua luni dupa primirea cererii, cealalta Parte poate sa informeze despre acest fapt Secretarul executiv al Comisiei Economice Europene, care numeste presedintele Tribunalului arbitral in termen de doua luni. Dupa numirea sa presedintele Tribunalului arbitral cere Partii, care inca nu si-a numit arbitrul, sa faca acest lucru in termen de doua luni.

Daca ea nu indeplineste acest deziderat in termenul indicat presedintele informeaza Secretarul executiv al Comisiei Economice Europene, care numeste acest arbitru in urmatoarele doua luni.

5. Tribunalul arbitral isi anunta decizia luata in conformitate cu dreptul international si prevederile prezentei Conventii.

6. Tribunalul de arbitral constituit in conformitate cu prevederile prezentei anexe, elaboreaza propriile reguli de procedura.

7. Deciziile Tribunalului arbitral, atit cele privind problemele de procedura, cit si cele privind esenta diferendului, se adopta cu majoritatea de voturi ale membrilor ei.

8. Tribunalul poate lua orice masuri pentru constatarea faptelor.

9. Partile in diferend acorda asistenta activitatii Tribunalului arbitralaj, utilizind toate mijloacele disponibile:

a) prezinta toate documentele, conditiile si informatiile corespunzatoare,

b) in functie de necesitati, acorda posibilitatea de a cita martori sau experti si de a audia declaratiile.

10. Partile in diferend si membrii Tribunalului arbitral respecta confidentialitatea oricarei informatii, primita in mod confidential in timpul dezbaterilor in Tribunalul arbitral.

11. Tribunalul arbitral la cererea uneia dintre Parti poate sa recomande luarea unor masuri temporare de aparare.

12. Daca una dintre Partile in diferend nu se prezinta la Tribunalul arbitral sau nu participa la dezbaterile cauzei sale, Partea opusa poate sa ceara Tribunalul sa prelungeasca dezbaterile si sa pronunte decizia sa definitiva. Absenta uneia dintre Parti de la proces sau neparticiparea uneia dintre Parti la dezbaterile cauzei sale nu serveste drept motiv de neprelungire a dezbaterilor.

13. Tribunalul arbitral poate sa puna in dezbatere actiuni reconventionale, aparute nemijlocit din obiectul diferendului si sa adopte o decizie asupra lui.

14. Daca Tribunalul arbitral nu va lua o alta decizie, reiesind din circumstante concrete, cheltuielile de judecata, inclusiv plata pentru prestarea serviciilor membrilor Tribunalului arbitral vor fi achitate de

ambele Parti egal. Tribunalul arbitral inregistreaza toate cheltuielile sale si prezinta Partilor in diferend un raport definitiv privind aceste cheltuieli.

15. Fiecare Parte a prezentei Conventii, care are fata de diferend un interes cu caracter juridic si poate fi lezata prin decizia asupra chestiunii in cauza, poate participa la dezbateri cu acordul instantei organului arbitral.

16. Tribunalul arbitral adopta decizia sa in termen de 5 luni de la data constituirii sale, daca nu va considera oportun sa prelungeasca acest termen pentru o perioada ce nu va depasi cinci luni.

17. Deciziile Tribunalului arbitral sint insotite de note explicative. Aceasta decizie este definitiva si obligatorie pentru toate Partile in diferend. Tribunalul arbitral expediază decizia catre Partile in diferend si secretariat. Secretariatul transmite informatia primita tuturor Partilor prezentei Conventii.

18. Orice diferend ce poate aparea între Parti privind interpretarea sau aplicarea deciziei Tribunalului arbitral, poate fi transmis de oricare dintre Parti Tribunalului arbitral, care a pronuntat aceasta decizie, ori, in cazul imposibilitatii beneficierii de serviciile acestuia din urma, il poate transmite in alta instanta arbitral, creata in acest scop si in acelasi mod ca si prima.